Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 23. januarja 2020*

„Predhodno odločanje – Socialna varnost – Delavci migranti – Uredba (ES) št. 883/2004 – Dajatev za primer brezposelnosti – Izračun – Neupoštevanje zadnje plače, prejete v državi članici stalnega prebivališča – Prekratko referenčno obdobje – Plača, prejeta po prenehanju delovnega razmerja – Oseba, ki je prej opravljala dejavnost zaposlene osebe v Švici“

V zadevi C-29/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundessozialgericht (zvezno socialno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 23. oktobra 2018, ki je prispela na Sodišče 16. januarja 2019, v postopku

ZP

proti

Bundesagentur für Arbeit,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi L. S. Rossi, predsednica senata, F. Biltgen (poročevalec) in N. Wahl, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

– sodni tajnik: A. Calot Escobar,

– na podlagi pisnega postopka,

– ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za ZP M. Hanke, Rechtsanwalt,

za Bundesagentur für Arbeit B. Klug, agent,

– za češko vlado M. Smolek, J. Pavliš in J. Vláčil, agenti,

– za Evropsko komisijo M. Van Hoof in B.-R. Killmann, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 62(1) in (2) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ZP in Bundesagentur für Arbeit (zvezni zavod za zaposlovanje, Nemčija, v nadaljevanju: zavod) v zvezi z zneskom dajatve za primer brezposelnosti, ki ji jo je zadnjenavedeni priznal v skladu z nacionalnim pravom.

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum o prostem pretoku oseb

3 Člen 8 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb, ki je bil podpisan v Luksemburgu 21. junija 1999 (UL 2009, L 353, str. 71, v nadaljevanju: Sporazum o prostem pretoku oseb), določa:

„Pogodbenice v skladu s Prilogo II predvidijo koordinacijo sistemov socialne varnosti […].“

4 Člen 1 Priloge II k Sporazumu o prostem pretoku oseb, kakor je bila spremenjena s Sklepom št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom o prostem pretoku oseb z dne 31. marca 2012 (UL 2012, L 103, str. 51), določa:

„1. Pogodbenici se dogovorita, da bosta v zvezi s koordinacijo sistemov socialne varnosti med seboj uporabljali zakonodajo Evropske unije, ki je navedena, kot je bila spremenjena, v oddelku A te priloge, oziroma pravila, enakovredna pravilom iz navedene zakonodaje.

2. Pojem ‚država(-e) članica(-e)‘, ki ga vsebuje zakonodaja iz oddelka A te priloge, se razume tako, da poleg držav, ki jih zajema[…] ustrezna zakonodaja Evropske unije, vključuje tudi Švico.“

5 Oddelek A navedene priloge II napotuje zlasti na Uredbo št. 883/2004.

Uredba št. 883/2004

6 V uvodnih izjavah 4, 32 in 45 Uredbe št. 883/2004 je navedeno:

„(4) Treba je spoštovati posebne značilnosti nacionalnih zakonodaj na področju socialne varnosti in zato oblikovati le sistem koordinacije.

[…]

(32) Za spodbujanje mobilnosti delavcev je zlasti primerno pospeševati iskanje zaposlitve v različnih državah članicah; zato je treba zagotoviti tesnejšo in učinkovitejšo koordinacijo med sistemi zavarovanja za primer brezposelnosti in službami za zaposlovanje vseh držav članic.

[…]

(45) Države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja predlaganih ukrepov, to je koordinacije ukrepov za zagotovitev učinkovitega uresničevanja pravice do prostega gibanja oseb, in ga je zaradi obsega in učinkov ukrepov torej laže doseči na ravni Skupnosti, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega meje tistega, kar je potrebno za dosego navedenega cilja."

7 Člen 2(1) te uredbe določa:

„Ta uredba se uporablja za državljane države članice, osebe brez državljanstva in begunce, ki stalno prebivajo v državi članici, za katere velja ali je veljala zakonodaja ene ali več držav članic, ter za njihove družinske člane in preživele osebe."

8 Poglavje 6 naslova III Uredbe št. 883/2004 v členih od 61 do 65 vsebuje posebne določbe te uredbe, ki se uporabljajo za dajatve za brezposelnost.

9 Člen 61(1) navedene uredbe določa:

„Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja določa, da je pridobitev, ohranitev, ponovna pridobitev ali trajanje pravice do dajatev odvisna od dopolnitve zavarovalnih dob, dob zaposlitve ali samozaposlitve, mora po potrebi upoštevati zavarovalne dobe, dobe zaposlitve ali samozaposlitve, dopolnjene po zakonodaji katere koli druge države članice, kakor da bi bile dopolnjene po zakonodaji, ki jo uporablja.

[…]"

10 Člen 62(1) in (2) iste uredbe določa:

„1. Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja predvideva izračun dajatev na podlagi zneska prejšnje plače ali dohodka iz poklicne dejavnosti, upošteva izključno plačo ali dohodek iz poklicne dejavnosti, ki ga oseba prejme za svojo zadnjo dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe po navedeni zakonodaji.

2. Odstavek 1 se uporabi tudi, kadar zakonodaja, ki jo uporablja pristojni nosilec, predvideva posebno referenčno dobo za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatev, in kadar je v celotni ali v delu te dobe za osebo veljala zakonodaja druge države članice."

Nemško pravo

11 Člen 149 Drittes Buch Sozialgesetzbuch (zakonik o socialni varnosti, tretja knjiga) v različici z dne 20. decembra 2011 (BGB1. 2011 I, str. 2854, v nadaljevanju: SGB III) pod naslovom „Načelo" določa:

„Nadomestilo za primer brezposelnosti znaša

[…]

2. za ostale brezposelne osebe 60 odstotkov (splošna stopnja)

neto pavšalne osnove (višina dajatve), izračunane na podlagi bruto plače, ki jo je brezposelna oseba prejela v referenčnem obdobju (osnova za izračun)."

12 Člen 150 SGB III, naslovljen „Referenčno obdobje in referenčni okvir“, določa:

„(1) Referenčno obdobje zajema obdobja, za katera so bile v referenčnem okviru ob prenehanju delovnega razmerja obračunane plače, za katere se plačujejo obvezni prispevki. Referenčni okvir zajema eno leto; izteče se z zadnjim dnem zadnje obvezne vključitve v sistem socialne varnosti pred nastankom pravice.

[…]

(3) Referenčni okvir se podaljša na dve leti, če

1. v referenčnem obdobju ni izpolnjen pogoj 150 dni zaposlitve s pravico do plače,

[…]“

13 Člen 151 SGB III, naslovljen „Osnova za izračun“, v odstavku 1 določa:

„Osnovo za izračun predstavlja povprečna dnevna plača, ki jo je brezposelna oseba prejela v referenčnem obdobju in od katere se plačujejo obvezni prispevki […].“

14 Člen 152 SGB III, naslovljen „Fiktivni izračun“, določa:

„(1) Če v referenčnem okviru, podaljšanem na dve leti, ni mogoče določiti najmanj 150-dnevnega referenčnega obdobja zaposlitve s pravico do plače, se kot osnova za izračun uporabi fiktivna plača. […]

(2) Za določitev fiktivne plače se brezposelna oseba uvrsti v kvalifikacijsko skupino, ki ustreza zahtevani poklicni kvalifikaciji za zaposlitev, ki jo Agentur für Arbeit (zavod za zaposlovanje, Nemčija) upošteva predvsem pri posredovanju dela za brezposelne. […]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

15 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je nemški državljan in prebiva v Nemčiji. Med 1. julijem 1990 in 31. oktobrom 2014 je delal kot obmejni delavec v podjetju v Švici. Od 1. novembra 2014 je imel zaposlitev v Nemčiji, ki mu jo je njegov delodajalec odpovedal z učinkom od 24. novembra 2014. Plača, ki jo je bilo treba izplačati tožeči stranki v postopku v glavni stvari za november 2014, je bila obračunana in izplačana 11. decembra 2014.

16 Zavod je z odločbo z dne 2. januarja 2015 tožeči stranki v postopku v glavni stvari dodelil nadomestilo za primer brezposelnosti od 25. novembra 2014 za obdobje dveh let, v višini 29,48 EUR na dan, izračunano na podlagi fiktivne dnevne osnove za obračun v višini 73,73 EUR. Ker plača, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari prejela iz naslova svoje dejavnosti zaposlene osebe v Švici, ni bila upoštevana kot podlaga za izračun tega nadomestila za primer brezposelnosti, je ta stranka pri zavodu vložila pritožbo, ki je bila z odločbo z dne 16. januarja 2015 zavrnjena.

17 Zavod je za sklep, da je tožeča stranka v postopku v glavni stvari pridobila pravico do nadomestila za primer brezposelnosti, v skladu s členom 61(1) Uredbe št. 883/2004 v povezavi s Sporazumom o prostem pretoku oseb upošteval obdobja zaposlitve, dopolnjena po švicarski zakonodaji. Zavod je v zvezi z izračunom zneska tega nadomestila za primer brezposelnosti na podlagi člena 152(1) SGB III kot osnovo za izračun upošteval fiktivno plačo in ocenil, da se tožeča stranka v postopku v glavni stvari ne more sklicevati na „referenčno obdobje“ v smislu nacionalnega prava, ki se uporabi, in sicer na obdobje najmanj 150 dni zaposlitve v Nemčiji s pravico do plače, za katero se plačujejo obvezni

prispevki na podlagi člena 150(1) SGB III. Poleg tega je zavod menil, da plače, prejete decembra 2014 iz naslova dejavnosti zaposlene osebe v Nemčiji novembra 2014, ni mogoče upoštevati, ker se ta določba nanaša le na plače, ki so ob prenehanju delovnega razmerja že bile obračunane.

18 Sozialgericht Konstanz (socialno sodišče v Konstanci, Nemčija) je s sodbo z dne 19. januarja 2016 delno ugodilo tožbi, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari vložila zoper navedeni odločbi zavoda, in zavodu naložilo, naj znesek nadomestila za primer brezposelnosti izračuna tako, da kot podlago upošteva osnovo za izračun v višini 93,03 EUR.

19 Landessozialgericht Baden-Württemberg (višje socialno sodišče dežele Baden-Württemberg, Nemčija) je pritožbi, ki sta ju tožeča stranka v postopku v glavni stvari in zavod vložila zoper to sodbo, zavrnilo. Po mnenju tega sodišča lahko izračun zneska nadomestila za primer brezposelnosti v skladu s členom 62 Uredbe št. 883/2004 temelji le na znesku plače, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari prejela iz naslova zadnje zaposlitve v Nemčiji, in ne na fiktivni plači, kot je tista, ki je bila izračunana na podlagi določb nacionalnega prava, saj ta uredba prevlada nad zadnjenavedenimi določbami.

20 Bundessozialgericht (zvezno socialno sodišče, Nemčija), pri katerem je zavod vložil revizijo zoper sodbo zadnjenavedenega sodišča, meni, da ozka razlaga besedila člena 62(1) Uredbe št. 883/2004 pritrjuje razlagi, ki so jo v tej zadevi podala nižja nacionalna sodišča. Vendar predložitveno sodišče poudarja, da tako člen 48 PDEU kot ta uredba določata le koordinacijo zakonodaj držav članic na področju socialne varnosti, in ne njihove harmonizacije, pri čemer države članice ostanejo pristojne za določitev pogojev, ki jih nacionalno pravo določa za dajatve socialne varnosti. Zato se to sodišče sprašuje, ali je navedba plače, prejete za zadnjo dejavnost, v členu 62 navedene uredbe zgolj načelno navezovanje za namene koordinacije socialnega prava, ki ne spreminja pravil za izračun socialnih dajatev, ki jih uporabljajo države članice.

21 V teh okoliščinah je Bundessozialgericht (zvezno socialno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 62(1) Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 62(2) te uredbe razlagati tako, da mora pristojni nosilec države članice stalnega prebivališča pri izračunu višine dajatev za primer brezposelnosti delavca upoštevati ‚plačo‘, ki jo oseba ‚prejme‘ za svojo zadnjo dejavnost zaposlene osebe na območju tega nosilca, čeprav te plače v skladu z zakonodajo pristojnega nosilca pri izračunu nadomestila za primer brezposelnosti zaradi prekratkega obdobja prejemanja plače ni mogoče upoštevati, temveč se namesto tega uporabi fiktiven obračun dajatev?

2. Ali je treba člen 62(1) Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 62(2) te uredbe razlagati tako, da mora pristojni nosilec države članice stalnega prebivališča pri izračunu višine dajatev za primer brezposelnosti delavca upoštevati ‚plačo‘, ki jo oseba ‚prejme‘ za svojo zadnjo dejavnost zaposlene osebe na območju tega nosilca, čeprav te plače v skladu z zakonodajo pristojnega nosilca zaradi nepravočasnega obračuna ni dopustno upoštevati kot osnove za izračun dajatev v referenčni dobi, temveč se namesto tega uporabi fiktiven obračun dajatev?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

22 Opozoriti je treba, da se Uredba št. 883/2004 v skladu s členom 2(1) te uredbe uporablja za državljane države članice, za katere velja ali je veljala zakonodaja ene ali več držav članic.

23 Člen 8 Sporazuma o prostem pretoku oseb določa, da pogodbenice v skladu s Prilogo II k temu sporazumu določijo koordinacijo sistemov socialne varnosti zlasti za določitev predpisov, ki jih je treba uporabiti, in izplačevanje dajatev osebam, ki prebivajo na ozemlju pogodbenic. V točki 1 oddelka A te priloge II pa je določeno, da se med pogodbenicami uporablja Uredba št. 883/2004. Ker pa se v skladu s členom 1(2) navedene priloge II „[p]ojem ‚država(-e) članica(-e)‘, ki ga vsebuje zakonodaja iz oddelka A te priloge, razume tako, da poleg držav, ki jih zajema ustrezna zakonodaja Evropske unije, vključuje tudi Švico“, je tako z določbami te uredbe zajeta tudi Švicarska konfederacija (sodba z dne 14. marca 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, točka 29 in navedena sodna praksa).

24 V obravnavanem primeru je iz spisa, predloženega Sodišču, razvidno, da je tožeča stranka v postopku v glavni stvari nemški državljan, za katerega je pred opravljanjem poklicne dejavnosti v Nemčiji, na podlagi katere je prejemal nadomestilo za primer brezposelnosti po zakonodaji te države članice, veljala zakonodaja Švicarske konfederacije.

25 V teh okoliščinah položaj tožeče stranke v postopku v glavni stvari spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004.

Prvo vprašanje

26 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je trajanje prejemanja plače za to dejavnost krajše od referenčnega obdobja za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatve za primer brezposelnosti, določenega z navedeno zakonodajo.

27 Iz člena 62(1) Uredbe št. 883/2004 nedvoumno izhaja, da je treba, kadar zakonodaja države članice določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače, upoštevati izključno plačo, ki jo oseba prejme za zadnjo dejavnost zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji.

28 Treba je ugotoviti, da v zvezi z zahtevo iz te določbe ne obstaja nobena izjema. V zvezi s tem izjema iz ustrezne določbe Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici, ki je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 35), in sicer člen 68(1) te uredbe, ki je določal drugo podlago za izračun dajatve za primer brezposelnosti, če oseba svoje zadnje zaposlitve ni opravljala vsaj štiri tedne na ozemlju države članice, katere zakonodaja se je uporabljala za te dajatve, ni bila povzeta v členu 62(1) Uredbe št. 883/2004.

29 Poleg tega se zahteva, da se upošteva izključno plača v zvezi z zadnjo dejavnostjo zaposlene osebe, ki se opravlja po zakonodaji navedene države članice, v skladu s členom 62(2) te uredbe uporabi tudi, kadar ta zakonodaja določa posebno referenčno obdobje za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatev, in kadar je v celotnem obdobju ali v delu tega obdobja za osebo veljala zakonodaja druge države članice.

30 Iz zadnjenavedene določbe izhaja, da čeprav je lahko v zakonodaji države članice določeno referenčno obdobje za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatev, je treba za namene tega referenčnega obdobja upoštevati obdobja, v katerih je za osebo veljala zakonodaja druge države članice.

31 Iz tega sledi, da navedena določba nasprotuje zakonodaji države članice, na podlagi katere se za ugotovitev, ali je bilo referenčno obdobje, ki ga predpisuje, doseženo, upoštevajo samo obdobja zaposlitve v tej državi članici, z izključitvijo tistih, ki so bila dopolnjena po zakonodaji druge države članice ali – tako kot je v postopku v glavni stvari – Švicarske konfederacije na podlagi Sporazuma o prostem pretoku oseb.

32 Zato iz člena 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 izhaja, prvič, da kadar zakonodaja države članice določa, da izračun dajatev temelji na znesku prejšnje plače, je treba upoštevati izključno plačo, ki jo oseba prejme za zadnjo dejavnost zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, in drugič, čeprav ta zakonodaja predvideva in določa referenčno obdobje za določitev plače, ki je podlaga za izračun, mora to referenčno obdobje vključevati obdobja zaposlitve, dopolnjena tako po navedeni zakonodaji kot po zakonodaji drugih držav članic.

33 Ta razlaga je prav tako v skladu s cilji Uredbe št. 883/2004, katere namen je – tako kot izhaja iz njenih uvodnih izjav 4 in 45 – koordinacija nacionalnih sistemov socialne varnosti držav članic za zagotovitev učinkovitega uresničevanja pravice do prostega gibanja oseb (sodba z dne 21. marca 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, točka 31). Zato je namen te uredbe preprečiti, da bi bil delavec, ki je uveljavil pravico do prostega gibanja in je bil zaposlen v več kot eni državi članici, brez objektivne utemeljitve obravnavan manj ugodno kot delavec, ki je bil med vso kariero zaposlen v samo eni državi članici (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2019, van den Berg in drugi, C-95/18 in C-96/18, EU:C:2019:767, točka 75 ter navedena sodna praksa).

34 V tem okviru je Sodišče ob upoštevanju Sporazuma o prostem pretoku oseb razsodilo, da bi bilo prosto gibanje oseb, ki ga zagotavlja ta sporazum, ovirano, če bi bil državljan neke pogodbenice v svoji matični državi v slabšem položaju samo zato, ker je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja (sodba z dne 26. februarja 2019, Wächtler, C-581/17, EU:C:2019:138, točka 53 in navedena sodna praksa).

35 Natančneje, v zvezi z izračunom dajatve za primer brezposelnosti, določenim v členu 62(1) Uredbe št. 883/2004, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je bil cilj ustrezne določbe Uredbe št. 1408/71 olajšati mobilnost delavcev s tem, da se osebam zagotovi prejemanje dajatev, ki kar najbolj upoštevajo pogoje zaposlovanja in zlasti plačila, do katerih so bile upravičene po zakonodaji države članice zadnje zaposlitve (glej v tem smislu sodbo z dne 28. februarja 1980, Fellinger, 67/79, EU:C:1980:59, točka 7).

36 Vendar je, prvič, cilj tega, da se za izračun zneska nadomestila za primer brezposelnosti, do katerega je oseba upravičena na podlagi te zakonodaje, upošteva izključno zadnja plača, ki jo ta oseba prejme po tej zakonodaji, zagotovitev učinkovitega uresničevanja pravice do prostega gibanja delavcev, zlasti – kot je navedeno v uvodni izjavi 32 Uredbe št. 883/2004 – s pospeševanjem iskanja zaposlitve v tej državi članici.

37 Drugič, posledica neupoštevanja navedene plače iz razloga, da je v delu referenčnega obdobja, ki ga zadevna država članica določa za namene izračuna zneska nadomestila za primer brezposelnosti, za osebo veljala zakonodaja drugih držav članic, je ta, da je delavec, ki je uresničil svojo pravico do prostega gibanja, manj ugodno obravnavan kot delavec, ki je bil med vso svojo kariero zaposlen v samo tej državi članici.

38 Ni mogoče sprejeti trditve zavoda, da glede na to, da je namen Uredbe št. 883/2004 koordinacija, in ne harmonizacija, sistemov socialne varnosti držav članic, zahteva, da se upošteva izključno zadnja plača, ki je bila prejeta po upoštevni nacionalni zakonodaji, določena v členu 62(1) te uredbe, pomeni zgolj načelno pravilo, ki dopušča posebne določbe nacionalne zakonodaje, kot je pravilo iz člena 152 SGB III, ki določa uporabo izračuna zneska nadomestila za primer brezposelnosti na podlagi fiktivne plače.

39 V zvezi s tem je sicer treba opozoriti, da navedena uredba ne določa skupnega sistema socialne varnosti, temveč dopušča različne nacionalne sisteme in je namenjena zgolj njihovi koordinaciji zaradi zagotovitve učinkovitega uresničevanja pravice do prostega gibanja oseb. Tako v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča država članica obdržijo pristojnost za ureditev svojih sistemov socialne varnosti (sodba z dne 28. junija 2018, Crespo Rey, C-2/17, EU:C:2018:511, točka 45 in navedena sodna praksa).

40 Vendar iz samega besedila člena 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 izhaja, da čeprav nekateri vidiki izračuna dajatve za primer brezposelnosti, zlasti izbira, da se določi, da ta izračun temelji na znesku prejšnje plače, dejansko spadajo v pristojnost držav članic, ostaja dejstvo, da kadar država članica opravi tako izbiro v svoji zakonodaji, te določbe zagotavljajo, da se upošteva izključno plača, ki jo oseba prejme za zadnjo dejavnost zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji (glej po analogiji sodbo z dne 21. marca 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, točka 46).

41 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da morajo države članice ob izvajanju svoje pristojnosti za ureditev svojih sistemov socialne varnosti spoštovati pravo Unije in zlasti določbe PDEU glede svoboščine, priznane vsakemu državljanu Unije, da se prosto giblje in prebiva na ozemlju držav članic (sodba z dne 7. decembra 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, točka 40 in navedena sodna praksa).

42 Zakonodaja države članice, ki določa, da je treba znesek nadomestila za primer brezposelnosti v okoliščinah, kot so te iz spora o glavni stvari, izračunati na podlagi fiktivne plače, pa lahko iz razlogov, navedenih v točki 37 te sodbe, ovira prosto gibanje oseb, za katere ta zakonodaja velja.

43 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je trajanje prejemanja plače za to dejavnost krajše od referenčnega obdobja za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatve za primer brezposelnosti, določenega z navedeno zakonodajo.

Drugo vprašanje

44 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je bila plača, ki jo je oseba prejela iz naslova te dejavnosti, obračunana in izplačana šele po prenehanju njenega delovnega razmerja.

45 V zvezi s tem iz predložitvene odločbe izhaja, da člen 150(1) SGB III določa, da referenčno obdobje za določitev izračuna nadomestila za primer brezposelnosti „zajema obdobja, za katera so bile […] ob prenehanju delovnega razmerja obračunane plače, za katere se plačujejo obvezni prispevki […]“. Zavod na podlagi te določbe ni upošteval plače v zvezi z zaposlitvijo, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari opravljala v Nemčiji novembra 2014, ker je bila ta plača obračunana in zadnjenavedeni izplačana šele naslednji mesec, torej po prenehanju njenega delovnega razmerja.

46 Kot izhaja iz odgovora na prvo vprašanje, pa člen 62(1) Uredbe št. 883/2004 nasprotuje zakonodaji države članice, na podlagi katere za izračun dajatve za primer brezposelnosti ni treba upoštevati plače, ki jo je oseba prejela za zadnjo dejavnost zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji.

47 Nemška različica navedenega člena 62(1) v nasprotju z njegovimi drugimi jezikovnimi različicami sicer določa, da se izključno upošteva plača, ki jo je zadevna oseba prejela „med“ zadnjo dejavnostjo zaposlene osebe, ki jo je opravljala po navedeni zakonodaji („[…] berücksichtigt ausschließlich das

Entgelt […], das die betreffende Person während ihrer letzten Beschäftigung […] nach diesen Rechtsvorschriften erhalten hat“), kot poudarja zavod v podporo svoji trditvi, da je neupoštevanje plače, ki je bila obračunana in izplačana osebi po prenehanju njene zadnje dejavnosti, v skladu s to določbo.

48 Glede tega je treba spomniti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča formulacija določbe prava Unije, ki se uporablja v eni od jezikovnih različic, ne more uporabljati kot edina podlaga za razlago te določbe oziroma glede tega ne more imeti prednosti pred drugimi jezikovnimi različicami. Določbe prava Unije je treba namreč razlagati in uporabljati enotno, ob upoštevanju različic v vseh jezikih Unije. Če se med jezikovnimi različicami besedila zakonodaje Unije pojavijo razhajanja, je treba zadevno določbo razlagati glede na sobesedilo in cilj ureditve, katere del je (sodba z dne 12. septembra 2019, A in drugi, C-347/17, EU:C:2019:720, točka 38 in navedena sodna praksa).

49 Ob upoštevanju ciljev Uredbe št. 883/2004 in zlasti njenega člena 62(1), kot so navedeni v točkah 33 in 35 te sodbe, ni mogoče šteti, da se na podlagi te določbe plača v zvezi z zadnjo zaposlitvijo osebe upošteva, če je bila ta plača obračunana in jo je oseba prejela najpozneje zadnji dan opravljanja te zaposlitve.

50 Datum izplačila plače osebi namreč nima nobenega vpliva na uresničevanje cilja, da se tej osebi zagotovi upravičenost do dajatev, pri katerih se kar najbolj upoštevajo pogoji zaposlovanja in zlasti plačila, do katerih je bila ta oseba upravičena po zakonodaji države članice zadnje zaposlitve. Če pa bi bila pravica, zagotovljena s členom 62(1) Uredbe št. 883/2004, odvisna od datuma obračuna in od izplačila plače, bi lahko ovirala prosto gibanje delavcev v Uniji.

51 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je bila plača, ki jo je oseba prejela iz naslova te dejavnosti, obračunana in izplačana šele po prenehanju njenega delovnega razmerja.

Stroški

52 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

1. **Člen 62(1) in (2) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti je treba razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je trajanje prejemanja plače za to dejavnost krajše od referenčnega obdobja za določitev plače, ki je osnova za izračun dajatve za primer brezposelnosti, določenega z navedeno zakonodajo.**

2. **Člen 62(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 je treba razlagati tako, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki – čeprav določa, da izračun dajatve za primer brezposelnosti temelji na znesku prejšnje plače – ne omogoča upoštevanja plače, ki jo je oseba prejela iz naslova zadnje dejavnosti zaposlene osebe, ki jo je opravljala po tej zakonodaji, kadar je bila plača, ki jo je oseba prejela iz naslova te dejavnosti, obračunana in izplačana šele po prenehanju njenega delovnega razmerja.**

Podpisi